

The following is an excerpt from Greg Thomson's *Kick-Starting your Language Learning*. Read it before your first lesson, and give your helper a photocopy of the Turkish that follows.

Note: The method described below is “helper-directed”, whereas your lesson time will be more “learner-directed”, with you choosing the learning material and setting the pace (see PILAT’s *Listen and Respond* Technique, p. 7). However, this description will give your helper a good idea of your general approach, and of the amount and type of repetition you will be wanting.

Chapter 1.3 You can learn the language in the language before you know the language: an example

Let's use the example of learning the names of rooms in the house to illustrate some key principles involved in learning the language through using the language. You probably wouldn't start out with this in your real language learning situation, but it is something you could do during your first month for sure. The principles illustrated will apply from your very first day of language learning--if you apply them, that is.

So back to the sketch of the floor plan of your house. If your LRP [language resource person, i.e. language helper] starts off just racing along saying “This is the kitchen; this is the bathroom; this is the entry way; this is the door; this is the sitting room; this is the sink; this is the toilet; this is the bedroom; this is the bed; this is the dresser; this is the dining room; this is the table; this is the ”, you will be overwhelmed with the flood of language, and you won't be processing very much of it at all. On the other hand, if she says “This is the kitchen,” that will get pretty boring, and pretty soon you won't be processing the language. You need an approach that will

1. make it *possible* for you to process what you hear.
2. force you to process what you hear.
3. keep you interested in processing what you hear, and
4. keep you learning more and more of the language as you go along.

Here is a good way to do this. Your LRP begins with just the kitchen and the bathroom. She says “This is the kitchen and this is the bathroom” (pointing to where they are in the floor plan as she speaks). She says that a few times. Then she questions you: “Where is the bathroom? Where is the kitchen?” You respond by pointing appropriately. Do you see why you need to start with two items? If she just told you “This is the kitchen”, and then said “Where is the kitchen?”, there would be only one possible answer. That is, there would be no choice. If there is no choice, there is no need to *process*. You could just point at the bathroom without even listening to her. Having two choices to start with will *force you to process what you hear*. On the other hand, if you start out with more than two items, there will be too much to remember. You may be surprised to find that starting out with “This is the bathroom; this is the kitchen; this is the entry way,” is enough to overload your mental processor. You may manage three items O.K., but not many more than that. So by starting out with not more than two or three items to choose between, you *make it possible to process what you hear*. Now you just have to worry about *keeping yourself interested in processing what you hear*, as well as *keeping yourself learning more and more of the language as you go along*.

Now suppose your LRP tells you “This is the bathroom; this is the kitchen,” and repeats that several times and then says “Where is the bathroom? Where is the kitchen?” a few times, and you point at the bathroom and the kitchen correctly. Then she says “This is the bathroom; this is the kitchen; this is the entry way” a few times, and asks you “Where is the bathroom? Where is the kitchen? Where is the entry-way?” She then adds a fourth item in a similar manner. I can predict that you'll soon be pointing correctly without bothering to process what she is saying. Can you see why? If she asks you the questions in the same order that she told you the names of the rooms, and keeps asking you over and over in the same order, then all you have to do is remember the order: bathroom, kitchen, entry way ... So if you are going to be *forced* to process the language as language, it is necessary that your LRP ask you the questions in random order. That way you won't know for sure what she is going to ask. You will have to listen to what she says to you and process it in order to understand. This involves what has been called the principle of *uncertainty reduction*. You are uncertain what she wants you to point at until you have used what she said as a means of determining what she wants you to point at. This is real communication. Here you have just begun, and you are already using the language for real communication! You are learning the language by processing the language.

So we started with just two items, the kitchen and the bathroom. You want to get to the place where your LRP can ask you to point to different parts of the house and items of

furniture, and you can point correctly. Once again, it is essential that you not overwhelm your mental processor. You avoid overloading your mental processor by

1. introducing new items one at a time,
2. having the new item repeated along with several familiar ones many times, and
3. having the new items questioned (“Where is the X?”, or “Point to the X”, or “Show me the X”, etc.) *many* times, but always randomly, along with questions about other items (otherwise no processing will occur).

Now as you are going along, you may be on your tenth item, which is, let's say, the verandah. Your LRP says, “This is the verandah”. In order to keep your mental processor processing, she says this several times but always randomly interspersed among other items you have already learned: “This is the verandah; this is the sitting room; this is the verandah; this is the front yard; this is the backyard; this is the verandah; this is the kitchen; this is the verandah; this is the door.” I have yet to see an LRP who appreciates the amount of repetition I need in order to learn new items. At this point I may want to hear *verandah* twenty or thirty times, interspersed among familiar items as illustrated. The LRP may think that five repetitions is plenty. Fortunately, most LRP s will soon come to accept the need for repetition, as long as you keep gently reminding them.

Now imagine that you are working on your fifteenth item, say the kitchen sink, and your LRP is asking you “Where is the kitchen sink?” randomly interspersed among questions such as “Where is the bathroom?”, “Where is the kitchen”, etc. Frequently, you will discover that you can no longer remember an item which you knew a few minutes earlier. Suppose while the LRP is working with you on “Where is the bathroom?”, she asks you “Where is the sitting room?” A few minutes earlier, it appeared that you had learned *sitting room*. Now you find that when she says the word for *sitting room*, you cannot remember what it means. What your LRP does at such points is to act as though you now need to learn *sitting room*, and she asks you the question “Where is the sitting room?” many times, always interspersed randomly among other questions. Once you are again able to consistently recognize *sitting room*, she will emphasize *kitchen sink* a few more times, since that is the new item you were working on. If you aren't having any problem with *kitchen sink*, the LRP goes on to item sixteen, perhaps, *stove*.

At times you may have special difficulty with two items which strike you as similar in pronunciation. This happened for me in Urdu with *kira* which means 'cucumber', and *kela*,

which means 'banana', since we were learning the word for cucumber and the word for banana in the same session (using real cucumbers and bananas, along with other pieces of fruit and vegetables). These two words may not look all that similar to you, but I have seen learners become confused over choices involving words that were considerably less similar than these. When this happens, you should have the LRP focus on the two items which you are confusing. At first she can just concentrate on those two items: “Pick up a banana; pick up a cucumber; pick up a cucumber; pick up a banana; pick up a cucumber; pick up a banana; pick up a banana; pick up a banana; pick up a cucumber...”. She should then add one or two items that you already know well, along with cucumber and banana. Then add one or two more familiar items. Gradually, she'll get back to using all of the items you have learned so far during the current activity.

Dil Öğrenmesi

Dili kullanmak suretiyle dili ile ilgili bazı kilit prensipleri göstermek için, evin içindeki odaların adlarını öğrenme örneğini ele alalım. Gerçek dil öğrenme durumunuzda işe muhtemelen bununla başlamazdınız; fakat o, birinci ayınız esnasında yapabileceğiniz birşeydir. Gösterilen prensipler, dil öğrenmeye başladığınız ilk günden itibaren geçerlidir – yani, eğer onları uygularsanız...

Şimdi, evinizin kat planının bir şemasını çiziniz. Eğer dil yardımcınız işe hemen şunları hızla söyleyerek başlarsa: “Bu mutfaktır; bu banyodur; bu antredir; bu kapıdır; bu salondur; bu lavabodur; bu tuvalettir; bu yatak odasıdır; bu yataktır; bu mutfak dolabıdır; bu yemek odasıdır; bu masadır; bu ...”, kelimelere boğulursunuz ve çoğunu işlemiden geçirmezsiniz. te yandan, eğer o şöyle derse: “Bu mutfaktır, mutfaktır” çok sıkıcı olur ve bir süre sonra dili işleyemezsiniz. İhtiyaç duyduğunuz yaklaşım:

- 1) işittiğinizi işlemenizi *mümkün* kılacak,
- 2) işittiğinizi işlemeye zorlayacak,
- 3) işittiğinizi işlemeye ilgi duymanızı sağlayacak, ve
- 4) ilerledikçe, dilin daha fazlasını öğrenmenizi sağlayacak

bir yaklaşımdır.

Bunu yapmanın iyi bir yolu, şu şekildedir. Yardımcınız, sadece mutfak ve banyo ile başlar ve şöyle der: “Bu mutfaktır ve bu banyodur” (konuşurken, onların kat planındaki yerlerini göstererek). O, onu birkaç kere tekrarlar. Sonra size şu soruları sorar: “Banyo nerededir? Mutfak nerededir?” Siz de onların yerlerini göstererek cevap verirsiniz. Neden iki tanesi ile başlamanız gerektiğini anladınız mı? Eğer o size sadece “Bu mutfaktır” deyip sonra “mutfak nerededir?” diye sorsaydı, o zaman sadece tek bir cevabı olurdu. Yani, bir seçim yapma durumu söz konusu olmazdı. Eğer bir seçim yoksa, *işleme* ihtiyacı da yoktur. Mutfak

göstermekle yetinirdiniz; onu dinlemeye bile gerek duymadan... Başlangıçta iki seçenek olması, sizi, *işittiğinizi işlemeye zorlayacaktır*. Öte yandan, ikiden fazla kalem ile başlarsanız, gereğinden fazla hatırlayacak şey olur. “Bu banyodur; bu mutfaktır; bu antredir” ile başlamanızın, beyinsel işlemcinizi gereğinden fazla yüklemeye yeterli olduğunu görmek sizi şaşırtabilir. Üç kalemle başa çıkabilirsiniz; fakat ondan çok daha fazlası ile değil. Bu yüzden, arasında seçim yapılacak en fazla iki veya üç kalem ile başlamak suretiyle, *işittiğinizi işlemeyi mümkün kılıyorsunuz*. Şimdi geriye sadece *işittiğinizi işlemeye ilgi duymanız ve ilerledikçe dilin daha fazlasını öğrenmeye devam etmeniz* kalıyor.

Şimdi varsayalım ki, yardımcınız size “Bu banyodur; bu mutfaktır” diyor ve onu birkaç kere tekrarlıyor ve daha sonra birkaç kere “Banyo nerededir? Mutfak nerededir?” diye soruyor ve siz banyo ve mutfakın yerlerini doğru olarak gösteriyorsunuz. O daha sonra birkaç kere “Bu banyodur; bu mutfaktır; bu antredir” diyor ve size “Banyo nerededir? Mutfak nerededir? Antre nerededir?” diye soruyor. O, daha sonra, aynı şekilde dördüncü bir kalem ekliyor. Kısa bir süre sonra, onun ne dediğini işlemeye gerek görmeksizin, yerlerini doğru olarak göstereceğinizi tahmin ediyorum. Nedenini görebiliyor musunuz? Eğer o soruları, odaların adlarını söylediği sıraya göre sorarsa ve size bu sıraya göre tekrar tekrar soru sorarsa, o zaman sadece sırayı hatırlamanız yetecektir: banyo, mutfak, antre, ... Bu nedenle, dili dil olarak işlemeye *zorlanmanız* için, yardımcınızın, soruları gelişigüzel bir sıraya göre sorması gerekir. Bu durumda, onun ne soracağını kesin olarak bilemezsiniz. Anlamak için, onun ne dediğini dinlemek ve işlemek zorundasınız. Bu, *belirsizlik azaltma* denilen prensip ile ilgilidir. Onun dediğini, göstermenizi istediği şeyi tesbit etmenin bir aracı olarak kullanıncaya kadar, sizin neyi göstermenizi istediğinden emin değilsinizdir. Bu, gerçek iletişimdir. Henüz yeni başladınız ve dili, şimdiden gerçek iletişim için kullanıyorsunuz! Dili işlemek suretiyle, dili öğreniyorsunuz.

Biz sadece iki kalem ile (mutfak ve banyo ile) başladık. Yardımcınız evin farklı kısımlarını ve mobilya kalemlerini göstermenizi istediğinde, onların yerini doğru olarak gösterebileceğiniz bir noktaya varmak istiyorsunuz. Yine, beyinsel işlemcinizi aşırı yüklememeniz şarttır. Aşağıdakileri yapmak suretiyle, beyinsel işlemcinizi aşırı yüklemekten kaçınabilirsiniz:

- 1) yeni kalemleri her seferinde tek tek tanıtmak,
- 2) yeni kalemi, aşına olunan birkaç kalemle birlikte *birçok* kere tekrarlamak, ve

3) diğer kalemlere ilişkin sorularla birlikte, yeni kalemlere ilişkin soruları (“X nerededir? veya “X”i göster” veya “Bana X’i göster”, vs.) *birçok* kere, fakat daima rasgele sordurmak (aksi halde, işleme olmaz).

Şimdi, siz ilerledikçe, onuncu kaleme gelebilirsiniz; ki bunun, “balkon” olduğunu varsayalım. Dil yardımcınız, “Bu balkondur” der. Beyinsel işlemcinizi işlem yapar durumda tutmak için, o bunu birkaç kere, fakat daima, daha önce öğrenmiş olduğunuz diğer kalemlerin arasına rasgele serpiştirilmiş bir şekilde söyler: “Bu balkondur; bu salondur; bu balkondur; bu ön bahçedir; bu arka bahçedir; bu balkondur; bu mutfaktır; bu balkondur; bu kapıdır.” Yeni kalemleri öğrenmek için ihtiyaç duyduğum tekrar sayısını bilen bir yardımcıya henüz rastlamadım. Ben, bu noktada, “balkon” kelimesini, aşına olunan kalemlerin arasına, gösterildiği şekilde serpiştirilmiş olarak, yirmi veya otuz kere duymak isteyebilirim. Dil yardımcısı, beş tekrarın çok olduğunu düşünebilir. Neyse ki, dil yardımcılarının çoğu, siz onlara kibarca hatırlattığınız sürece, tekrar etmeye duyulan ihtiyacı kabul edeceklerdir.

Şimdi şunu hayal edelim: onbeşinci kaleminiz olan, örneğin, mutfak lavabosu üzerinde çalışmaktasınız ve dil yardımcınız “Mutfak lavabosu nerededir?” sorusunu, “Banyo nerededir?”, “Mutfak nerededir?” vs. gibi soruların arasına rasgele serpiştirilmiş olarak soruyor. Sık sık, birkaç dakika önce bildiğiniz bir kalemi, artık hatırlayamadığınızı göreceksiniz. Dil yardımcısının, sizinle “Banyo nerededir?” üzerinde çalışırken, “Salon nerededir?” diye sorduğunu varsayalım. Birkaç dakika önce, *salonu* öğrenmiştiniz. Oysa şimdi, o, *salon* kelimesini söylediğinde, onun ne anlama geldiğini hatırlayamadığınızı görüyorsunuz. Dil yardımcınız, böyle noktalarda, sanki şimdi *salonu* öğrenmeniz gerekiyormuş gibi hareket eder ve “Salon nerededir?” sorusunu birçok kere ve daima diğer soruların arasına rasgele serpiştirilmiş olarak sorar. Siz *salonu* tutarlı bir şekilde yeniden tanıyabildiğiniz zaman, o, *mutfak lavabosunu* birkaç kere vurgulayacaktır; çünkü üzerinde çalıştığınız yeni kalem odur. Eğer *mutfak lavabosu* ile herhangi bir sorunuz yoksa, yardımcı, onaltıncı kaleme, belki *fırına* geçer.

Bazen, size telaffuzu aynı gelen iki kalem konusunda özellikle zorlanabilirsiniz. Böyle bir şey benim başıma, Urdu dilinde “salatalık” anlamına gelen *kira* kelimesi ve “muz” anlamına gelen *kela* kelimesi ile geldi; çünkü salatalık ile ilgili kelimeyi ve muz ile ilgili kelimeyi aynı derste öğrenmekteydik (diğer meyva ve sebzelerle birlikte gerçek salatalıkları ve muzları kullanmak suretiyle). Bu iki kelime size o kadar benzer görünmeyebilir; fakat ben,

bunlardan çok daha az benzer kelimeler içeren seçimlerde, öğrencilerin kafasının karıştığını gördüm. Böyle bir şey olduğu zaman, dil yardımcınızın, karıştırmakta olduğunuz iki kaleme ağırlık vermesini sağlamalısınız. O, önce, sadece o iki kaleme ağırlık verebilir: “Bir muz al; bir salatalık al; bir salatalık al; bir muz al; bir salatalık al; bir muz al; bir muz al; bir muz al; bir salatalık al...” O, daha sonra, salatalık ve muz ile birlikte, şimdiden çok iyi bildiğiniz bir ve iki kalem daha eklemelidir. Daha sonra, aşına olunan bir veya iki kalem daha ekleyin. Dil yardımcınız yavaş yavaş, şimdiye kadar öğrenmiş olduğunuz tüm kalemleri, şimdiki faaliyet esnasında tekrar kullanacaktır.